

Henryk Gaertner

"Uleczyć świat. O Julianie Aleksandrowiczu", Krystyna Rożnowska, Kraków 2012 : [recenzja]

Acta Medicorum Polonorum 3, 221-222

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Lekturę książki warto w pełni polecić aktualnym i przyszłym pracownikom służby zdrowia, a także zwykłym czytelnikom, słowem wszystkim zainteresowanym losami i kształtem medycyny i socjologii, i mieszkańców Krakowa, i samego miasta w latach okupacyjnych i powojennych.

Henryk Gaertner (Kraków)

Krystyna Rożnowska, Uleczyć świat. O Julianie Aleksandrowiczu. Kraków 2012, ISBN 9788388391217

Autorka po studiach historii na Wyższej Szkole Pedagogicznej została dziennikarką, publikującą m.in. w „Gazecie Krakowskiej”, „Przeglądzie” i miesięczniku „Kraków”, zaś po nauce pielęgniarstwa – autorką interesujących reportaży i książek o tematyce medycznej. Prowadzi Agencję Wydawniczo-Uslugową Emilia, która opublikowała obecną książkę.

Julian Aleksandrowicz, bohater książki, był ściśle związany z Krakowem – rodowodem, urodzeniem, studiami, pracą i śmiercią. Założyciel i wieloletni kierownik znanej III Kliniki Chorób Wewnętrznych (wtórnie Kliniki Hematologicznej) okazał się nie tylko świetnym lekarzem, internistą i hematologiem, lecz również wybitnym wielostronnym humanistą, niepozabawionym wizjonerstwa w życiu naukowym, dydaktycznym, zawodowym i społecznym. W tej ostatniej dziedzinie wytyczał kierunki relacji człowieka z przyrodą, stosunków międzyludzkich, międzygrupowych, a nawet międzynarodowych. Wiele projektów i dokonań Aleksandrowicza opisuje w doskonały sposób książka redaktor Rożnowskiej. Pamięć o Profesorze podtrzymują różne towarzystwa, wydawnictwa, jego imię nosi szkoła i ulica w Krakowie. Postać Aleksandrowicza i wydanie książki było tematem posiedzenia Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego 3. października 2012 r.

Moja znajomość z Profesorem zaczęła się jeszcze w styczniu 1950 r., a szczególnie bliską stała się w czasie współpracy (trwającej do 1971 r.) w klinice internistycznej i hematologicznej, następnie później – dzięki wzajemnym kontaktom po podjęciu przeze mnie samodzielnych stanowisk w szpitalach krakowskich oraz w założonej i kierowanej przeze mnie Katedrze Chorób Wewnętrznych i Medycyny Wsi UJ w Szpitalu im. J. Dietla. Było mi dane poznać wielu znajomych i przyjaciół Profesora, których wymienia książka red. Rożnowskiej. Lektura ożywiła wiele wspomnień z minionych lat i pozwoliła stwierdzić wierność relacji autorki z dziejami jej bohatera i jego kliniki.

W pierwszej części są opisane: pierwsze spotkania autorki z Profesorem, jego genealogia, dzieciństwo, losy w czasie I wojny światowej, rozterki wyboru

„medycyna czy muzyka?” i zdarzenia z lat międzywojennych. Część druga „Wojna” przypomina wrzesień 1939 r., pobyt w getcie, ucieczkę kanałem, udział w partyzantce i powrót do Krakowa. Trzecia część „U szczytu” opisuje zdarzenia powojenne – sukcesy i niekiedy porażki, wspaniałą postać małżonki, fascynacje i przyjaźnie (w tym z poetką Haliną Poświatowską), wspomnienia pacjentów i przyjaciół oraz przeżyta przez cały zespół dramatyczną transformację Kliniki Internistycznej w Hematologiczną. Dalsza działalność Profesora jako emeryta jest tematem osobnego rozdziału. Przytacza on wspomnienia o ojcu syna – prof. Jerzego Aleksandrowicza i synowej – prof. Beaty Szymańskiej, a kończy się relacją ostatnich dni życia Profesora. W następnym rozdziale jest przedstawiona obecna działalność Kliniki Hematologicznej, a książkę zamykają świetnie wybrane „Złote myśli” Profesora i lista 75 pozycji piśmienniczych. Książka zawiera 33 czarno-białe zdjęcia, w niektórych miejscach spotyka się zwięzłe przepisy.

Dobry papier, czytelna dyspozycja i druk, barwna okładka z reprodukcją medalu im. Juliana Aleksandrowicza – to zasługi wydawnictwa.

Książkę należy polecić każdemu czytelnikowi, zwłaszcza zainteresowanemu dziejami medycyny, miasta i kraju w XX w., jak również postacią i działalnością Juliana Aleksandrowicza.

Henryk Gaertner (Kraków)

Jacek Rudnicki, Wszystko co małe jest piękne. Szczecin 2010, ISBN 9788393167005

Nowa książka znanego z humanistycznych zainteresowań szczecińskiego neonatologa i pediatry, prof. Jacka Rudnickiego, kierownika Kliniki Patologii Noworodka Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, jest utrzymaną w tonie osobistych refleksji opowieścią o fenomenie ciąży i narodzin dziecka. Autor pisze o niej następująco: „To książka przede wszystkim dla moich najbliższych, przyjaciół i znajomych, również dla mnie abym lepiej zrozumiał siebie i swoje życie, pisząc bowiem muszę definiować to, o czym piszę. Kiedy o czymś mówię, jest to mniej precyzyjne i jakoś bardziej ulotne”.

(AM)

